

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sütün özellikle insan beslenmesindeki en önemli unsur olması nedeniyle süt yetiştiriciliği ve süt sektörü ülkemiz için vazgeçilmez bir faaliyet alanıdır. Bu alanda üretimin devamlılığını sağlamak pek çok ülkenin öncelikleri arasındadır. Bu anlayışın gereği olarak ülkeler üreticilerinin yaşam seviyelerini koruyarak üretimde kalmalarına çaba harcayıp, tüketicilerin düşük fiyattan ve kaliteli ürünler tüketmesine çaba harcamaktadırlar.

Ülkemizde DİE verilerine göre 11.150.000 Büyükbaş ve 25.500.000 küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Türkiye yıllık 13.5 milyon tonluk üretimi ile dünyada en çok süt üreten 15 ülkeden biridir. Süt ve süt ürünleri sanayi Türkiye'nin tarım üretimi içerisinde % 8.5 luk paya sahiptir. Ayrıca ülke ekonomisine sağladığı katma değer açısından son derece önemli bir alt sektördür.

Üreticinin karşılaştığı en önemli sorun süt fiyatlarının düşük olması ve fiyat istikrarsızlığıdır. Üretici bakımından süt fiyatı için en önemli kriter yem fiyatının süt fiyatına oranıdır. Süt hayvancılığında para kazanılabilmesi için 1 lt süt bedeliyle asgari 2 lt. yem alınabilmesi gerekmektedir. AB ülkelerinde bu oranın korunması için itina gösterilmektedir. 1'e 2 oranı bozulduğunda derhal kamu kaynakları harekete geçirilmekte, müdahale alımları başlatılmaktadır

Ülkemizde ise özellikle SEK'in özelleştirilmesinden sonra süt piyasasının serbest piyasa koşullarının acımasızlığına terk edilmiş olması, süt sektörünün bu günkü duruma düşmesinde büyük etken olmuştur. Özelleştirmeden sonra hızlı bir düşüş sergileyen parite bu gün 0.70 lere kadar gerileyerek süt yetiştiriciliğinde tüm yılların en büyük krizinin yaşanmasına sebep olmuştur. Bu üreticinin iflası anlamındadır. Süt üreticiliğinde temel amaç üreticilerin kendi ayakları üzerinde durmaları, yatırım yapmaları, üretimin ve kalitenin artırılması olmalıdır.

Oysa bu gün ülkemizde sütün litresi 6 yıl öncesinin fiyatlarına gerilemiş, örgütlü yerlerde 490-505, örgütsüz yerlerde ise 370-430 kuruşa kadar düşmüştür. Buna karşılık yem fiyatları % 150 oranında artış göstererek 13 TL'den 32 TL'ye yükselmiştir. Yem hammaddelerini düşük maliyetle bulabilmek ve saman temini üreticinin en büyük sıkıntısıdır. Yem fiyatları yükseldiği halde süte firmalar tarafından oldukça düşük fiyat verilmektedir. Bu durum süt hayvancılığı yapan işletmelerin sayısının azalmasına neden olmaktadır. Ayrıca üretim maliyetlerinin yüksekliği üretimin devamlılığını tehlikeye sokmaktadır. Bu suretle üretici öz sermayesini kaybederek banka ve kooperatiflere altından kalkamayacağı boyutta borçlanmaktadır. Bu denli büyük krizin içinde bulunan üretici yaşamını sürdürebilmek amacıyla son çare olarak süt hayvanını kesime göndermekte, hayvancılıktan uzaklaşmaktadır. Bu durumda ülkemizde süt yetiştiriciliğinin ve sektörünün hazin sonunu hazırlamaktadır.

Üreticinin desteklenmesinde en önemli kriter yem girdilerini azaltmak ve karlılığı artırmak amacıyla yem bitkileri üretimini artırmak ve desteklemektir. AB ülkelerinde yem bitkileri toplam ekili alanların % 35'ini oluştururken ülkemizde bu oran % 6 civarındadır. Bu nedenle yem bitkileri üretimi teşvik edilmelidir.

Süt ve süt ürünlerinin üreticiden ucuza alınarak tüketiciye pahalı satılmasında market zincirlerinin yüksek kar marjının etkisi büyüktür. Üretici ve sanayici bir çok girdiden dolayı sıkıntı yaşarken marketler % 70 civarında kar elde edebilmektedir.

Süt fiyatlarındaki bu aşırı düşüşün bir nedeni de yıllık dahili işleme rejimi kapsamında yapılan 13 bin tonluk süt tozu ithalatıdır. Ülkemizde süt fiyatlarının çok düşük olduğu bu dönemde süt tozu ithalatı geçici süreyle durdurulmalıdır. Piyasadaki süt alımlar Süt Tozu Süt Tozuna çevrilmelidir.

Sektörde yaşanan bu sorunların çözümleneceği en önemli oluşum “ Süt Konseyi”dir. Ancak çıkarılan yönetmelik ihtiyaçlara cevap verecek yeterlilikte değildir. Konsey yönetmeliği yeniden düzenlenerek işlevsel hale getirilmeli ve “Süt Piyasa Düzeni” oluşturulmalıdır. Üreticiyi piyasanın olumsuz koşullarından korumak amacıyla kısa, orta, uzun dönemli politikalar belirlenmelidir. Talebi artırmak için “ Okul Sütü” programı uygulanmalıdır.

Süt sektörümüzün sorunlarının ve çözüm yollarının belirlenmesi eksikliklerinin giderilmesi, geliştirilmesi, ulusal düzeyde koordinasyonun sağlanması, destekleme yollarının araştırılması, idari ve kurumsal yasal düzenlemelerin yapılması, amacıyla Anayasanın 98. TBMM İktüzüğünün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırılması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1. Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
2. Ensar ÖĞÜT - Ardahan
3. Kemal DEMİREL - Bursa
4. Tayfur SÜNER - Antalya
5. Osman KAPTAN - Antalya
6. Birgen KELEŞ - İstanbul
7. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
8. Ahmet ERSİN - İzmir
9. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
10. Tekin BİNGÖL - Ankara
11. Sacid YILDIZ - İstanbul
12. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
13. Atila EMEK - Antalya
14. Muharrem İNCE - Yalova
15. Durdu ÖZBOLAT - Kahramanmaraş
16. Şevket KÖSE - Adıyaman
17. Halil ÜNLÜTEPE - Afyonkarahisar
18. Rahmi GÜNER - Ordu
19. Fatma Nur SERTER - İstanbul
20. Vahap SEÇER - Mersin
21. Metin ARİFAĞAOĞLU - Artvin
22. Tansel BARIŞ - Kırklareli
23. Rasim ÇAKIR - Edirne